

A Kúria a dr. Varga Péter ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Petneházi Zsigmond ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés iránt a Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál 3.M.158/2013. szám alatt megindított és másodfokon a Gyulai Törvényszék 14.Mf.25.753/2014/5. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t :

A Kúria a Gyulai Törvényszék 14.Mf.25.753/2014/5. számú ítéletének azon rendelkezését, amellyel helybenhagyta a Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.158/2013/33. számú ítéletének az alperest hátralékos jövedelempótló kártérítési járadék címén 1.405.943 (egymillió-négyszázöttezer-kilencszáznegyvenhárom) forint, végkielégítés címén 303.755 (háromszázháromezer-hétszázötvenöt) forint összeget meghaladó marasztalását, az elsőfokú ítélet e rendelkezésére, valamint a perköltség- és illetékviselésre vonatkozóan hatályon kívül helyezi, és a felperes munkabaleset miatti kártérítési igénye vonatkozásában az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja, míg az azonnali hatályú felmondás jogellenességét megállapító, és annak jogkövetkezményeként 1.405.943 (egymillió-négyszázöttezer-kilencszáznegyvenhárom) forint jövedelempótló kártérítés és 303.755 (háromszázháromezer-hétszázötvenöt) forint végkielégítés megfizetésére kötelező elsőfokú ítéleti döntést helybenhagyó rendelkezését hatályában fenntartja azzal, hogy az 1.405.943 (egymillió-négyszázöttezer-kilencszáznegyvenhárom) forint jövedelempótló kártérítési járadék után fizetendő kamat kezdő időpontjáról hozott elsőfokú ítéleti rendelkezést 2014. április 21-ére változtatja meg.

A hatályon kívül helyezett rendelkezések vonatkozásában a felülvizsgálati eljárás részilletékét 499.300 (négy száz kilencvenkilencezer-háromszáz) forintban, a felperes felülvizsgálati részköltségét 50.000 (ötvenezer) forintban és 13.500 (tizenháromezer-öt száz) forint áfában, az alperesét 50.000 (ötvenezer) forintban állapítja meg.

A hatályában fenntartott rendelkezések vonatkozásában kötelezi az alperest a felperes javára 145.000 (egyszáznegyvenötezer) forint együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási részköltség, az állam javára pedig - felhívásra - 410.300 (négy száz tízezer-háromszáz) forint együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati részilleték megfizetésére.

I n d o k o l á s

A felperes módosított keresetében 2012. október 26-án bekövetkezett munkabalesetével összefüggésben elmaradt jövedelem címén kártérítés és nem vagyoni kártérítés kamatokkal növelt összegű megfizetését, valamint az alperes 2014. február 2-án kelt azonnali hatályú

felmondása jogellenessége következtében 2014. július 6-áig elmaradt jövedelem és végkielégítés megfizetését kérte.

A Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.158/2013/33. számú ítéletében hátralékos jövedelempótló kártérítési járadék címén 2012. november 1-jétől 2014. július 6-áig terjedően 3.398.473 forint és ennek 2013. szeptember 1-jétől járó törvényes késedelmi kamata, végkielégítés címén 303.755 forint, nem vagyoni kártérítés címén 3.000.000 forint és ennek 2012. október 20-ától járó törvényes kamata, valamint perköltség megfizetésére kötelezte az alperest. Marasztalta továbbá előlegezett költségben és kereseti illetékben az állam javára. Megállapította, hogy a marasztalást meghaladó előlegezett költséget és illetéket az állam viseli.

A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes épület- és bútorasztalos szakképesítéssel rendelkezik, és faipari technikumot is végzett. 2006. június 13-ától asztalos munkakörben létesített munkaviszonyt az alperesnél n-i munkavégzésre napi 4 órás munkaidővel havi 66.977 forint alapbérrel. Az n. munkavégzés során a kiegészítő megállapodás szerint külszolgálatért járó térítésre volt jogosult, míg rögzítette, hogy a felperes költségmentes elhelyezését, elszállásolását a munkáltató vállalja. A szállásköltséggel egyidejűleg felmerülő rezsiköltségek és szolgáltatási díjak a kiküldetési díjjal számolandók el. A felperesnek azonban kiküldetési pótlékot nem fizettek, illetve az n. elhelyezéssel és elszállásolással összefüggésben a felperes nem viselt költséget, N.-ben pedig teljes munkaidőben dolgozott. A felperes M.-n a járulékokat a részmunkaidőre megállapított személyi alapbér után viselte, külszolgálatért járó térítésként került az adóbevallásában az n.-i jövedelem feltüntetésre.

Az alperes D-ben alvállalkozóként végzett tevékenységet 2012. október 26-án, melynek során a felperes konténer kiszzerelési feladatot látott el. Ehhez faléceket kellett a fémhez erősíteni sűrített levegős szegelőpisztollyal. Munkavégzés közben letört egy szeg feje, és a letört darab a védőszemüveg kerete alatt áthaladva a bőrön keresztül behatolt a felperes jobb szemébe. A sűrített levegős pisztolyt a fővállalkozó G. cég kölcsönözte, az újszerű állapotú volt, sérülés nyomát nem lehetett rajta látni. A munkafeladat során a felperes konténer gyártásnál párnafákat rögzített a konténer belsejére, a balesetkor a felső részre kellett a fát vízszintesen rögzíteni. A vizsgálat során a felperes által felerősített utolsó fadarabban felismerhető volt a törött, fej nélküli szög. A baleset vizsgálatát az n.-i rendőrőrs végezte, később pedig az alperes munkáltató is kivizsgálta azt.

A felperes 2012. november 8-áig fekvőbeteg gyógyintézeti ellátásban részesült, majd 2013. június 24-éig volt keresőképtelen. Ezt követően az alperes ismételten foglalkoztatta, majd a felperes munkaviszonyát 2014. február 2-án kelt azonnali hatályú felmondással 2014. február 4-ével megszüntette. A felperes 2014. február 10-étől 90 napig álláskeresői járadékot kapott, 2014.

június 7-étől keresőtevékenységet folytatott, ekkortól nem volt jövedelempótló járadék iránt igénye.

Az igazságügyi orvosszakértői vizsgálat során a jobb szem átható sérülése következtében kialakult kötőhártya-, szaruhártya-, szivárványhártya-, illetve pupilla deformáció, idegtesti hegesedés, az ideghártya kóros elvékonyodása, hegesedése, illetve pigmentációjának zavara volt megállapítható. Az elektrofiziológiai vizsgálat az éleslátás kiesését mutatta a perifériás látás megtartásával. A felperesnél a baleset előtt a jobb térd többszörös szalagszakadása és műtete utáni állapot állt fenn, amely önmagában legfeljebb 5 %-os össz-szerkezeti egészségkárosodást okozott, mely az életminőségét érdemben nem befolyásolta, a munkavégző képességét sem rontotta. Az üzemi baleset következtében a sérült jobb szem látása gyakorlatilag teljesen elveszett. A felperes lényegében egyszeműnek tekinthető, amely önmagában 25 %-os egészségkárosodást eredményez, és teljes egészében az elszenvedett üzemi balesettel áll oki összefüggésben. A felperes össz-szerkezeti egészségkárosodása így 29 %, amelynek túlnyomó része üzemi baleseti eredetű. A véleményezett 25 %-os baleseti eredetű egészségkárosodás véglegesnek tekinthető. Az egyszeműség ellenére a felperes eredeti munkakörének ellátására alkalmas, ugyanazon munkateljesítmény leadásához azonban a kialakult egészségkárosodás mértékével arányos nagyobb teljesítmény szükséges. A jobb szem éleslátásának elvesztése következtében a felperesnél a térlátás elveszett, ugyanakkor a távolságbecslés képessége viszonylag rövid idő alatt kialakult. Hivatásos gépjárművezetésre alkalmatlanná vált, magánemberként gépjárművet vezethet.

Az elsőfokú bíróság a felperes üzemi balesettel kapcsolatos keresetét a 2012. évi I. törvény (Mt.) 166. § (1) - (2) bekezdés, 167. § (1) és (2) bekezdés alapján találta alaposnak.

Megállapította, hogy mind az n. rendőrség, mind az alperes munkáltató által folytatott vizsgálat adatai a munkabalesettel, annak okával kapcsolatban sem munkáltatói, sem munkavállalói vétkességre nem utalnak. Az alperes objektív felelőssége azonban az Mt. 167. § (1) bekezdés folytán fennáll. Nem eredményezheti az Mt. 166. § (2) bekezdés a) pontja és az MK. 29. számú állásfoglalás folytán az alperes mentesülését a használt munkaeszköz esetleges hibája sem, mert a használt eszközök, anyagok, azok esetleges hibái - a jelenleg is helyes jogkövetkeztetés szerint - nem a munkáltató ellenőrzési körén kívül eső körülmények.

Az ellenőrzési körön kívül eső körülmények megállapítása jogkérdésnek minősül. Az alperes által csatolt MUVAPI szakvélemény szakértői kompetenciába nem tartozó téves következtetést tartalmaz a kérdésben. A bíróság az alperes által kért igazságügyi munkavédelmi szakértői bizonyítást szükségtelensége folytán mellőzte.

Arra vonatkozó peradat nem merült fel, és ez a kivizsgáltság folytán nem is várható, hogy a felperes elháríthatatlan magatartása lett volna a bekövetkező kár oka.

A károkozás idején a munkáltató részéről előre látható volt, hogy munkabaleset esetén a munkavállaló terhére jövedelemkiesés, illetve egészségselelem, funkciókárosodás, életminőség-romlás bekövetkezhet. Az Mt. 167. § (1) bekezdésére alapítottan az alperes eredményesen nem védekezhetett azzal, hogy a perbeli munkabaleset esetén ne lett volna előre látható a hátrányok bekövetkezése. E kérdés értékelése a jelen eset összefüggéseit tekintve különleges szakértelmet nem igényel, ennek vizsgálata jogkérdés, tehát igazságügyi munkavédelmi szakértői bizonyítás elrendelése nem volt szükséges.

Nem merült fel a perben olyan adat, amely a felperes károsodással kapcsolatos vétkességére, vagy arra utalna, hogy a kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget.

Az elsőfokú bíróság az azonnali hatályú felmondás indokolását vizsgálva megállapította, hogy az a jelen perrel kapcsolatban megnyilvánuló felperesi magatartásokra hivatkozik. A perbeli jogviszony feszültséggel, perrel terhelt időszakában a jogvitával kapcsolatos felperesi magatartást azonnali hatályú felmondásban rendeltetésszerűen, egyenlő bánásmód követelményét nem sértő módon nem lehet a munkavállaló terhére értékelni. Az ilyen értékelést tartalmazó azonnali hatályú felmondás az Mt. 7. § (1) bekezdésébe, 12. § (1) bekezdésébe ütközik, mely utóbbi körülményt tanúvallomás is igazol. Az elsőfokú bíróság a jogellenes azonnali hatályú felmondás következtében az Mt. 82. § (1), (2), (3) bekezdése és a 77. § (3) bekezdés a) pontja alapján marasztalta elmaradt jövedelemként keletkező kár és végkielégítés összegében az alperest. Megállapította, hogy a 2012. október 26-án bekövetkezett munkabalesettel összefüggésben, a 2014. február 4-ét követő időszakra pedig már az azonnali hatályú felmondás következtében is megilleti a felperest az elmaradt jövedelem. Ennek megállapítása során az Mt. 169. § (1), (4) bekezdés, 172. § a), b), d) pontjai, 173. § (1) bekezdése, 177. § rendelkezései alkalmazásával járt el figyelembe véve az ügyben beszerzett igazságügyi könyvszakértői vélemény megállapításait.

A bizonyítás eredményeként rögzítette, hogy a külszolgálatért járó térítmény étkezési költséggel együtt teljes mértékben munkabérjellegű a jövedelempótló kártérítési igény szempontjából. Az utazás miatt havonta átlagosan az n.-i munkavégzéssel összefüggésben személyenként 60 euró kiadás merült fel. A felperesnek azonban N.-ben és M.-n is étkeznie kellett. Mindezek alapján az étkezési költségtérítés címén elszámolt béreletemet az Mt. 162. § d) pontja és az Mt. 169. § (4) bekezdése alapján az elmaradt jövedelem összegéből nem helyezte levonásba, az utazással kapcsolatos kiadás összegét azonban igen. A keresetpótló kártérítést hátralékos járadékként ítélte meg, mert a felperes 2014. július 7-étől elhelyezkedett. Rögzítette, hogy 2012. november 1-jétől 2014. július 7-éig a felperes 6.241.649 forint bruttósított átlagkeresetet realizálhatott volna. Ebből levonva a bruttó 466.846 forint baleseti táppénzt, az alperesnél később megkeresett bruttó

2.042.048 forint munkabért és a bruttó álláskeresési járadék 144.000 forintos összegét, valamint a bruttó 190.282 forint utazási kiadást, a felperest 3.398.473 forint hátralékos kártérítési járadék illetve meg bruttó összegben.

Az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 84. § (1) bekezdés e) pontja alapján a felperest ért nem vagyoni hátrányokkal arányban állóként 3.000.000 forint nem vagyoni kártérítést ítélte meg.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Gyulai Törvényszék 14.Mf.25.753/2014/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Kötelezte az alperest a felperes javára perköltség, az állam javára fellebbezési illeték megfizetésére.

A törvényszék álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítást a szükséges körben lefolytatta, helyes tényállást állapított meg, és helyes a levont jogkövetkeztetése is.

Megállapította, hogy a baleset oka az elsőfokú eljárásban tisztázást nyert. A felperes által a falécek felerősítéséhez használt szeg feje levált, és az behatolt a felperes szemébe. Azon körülmény vizsgálatára, hogy a szeg feje miért vált le, nem volt szükség. A szeg fejének a leválása ugyanis a munkáltató ellenőrzési körébe eső körülmény, mert ebbe a körbe tartoznak mindazok a körülmények, eszközök, energia, a munkavállalók magatartása, amelyeknek a működésére a munkáltatónak a tevékenysége során befolyása van (Mt. 166-167. §-ához fűzött miniszteri indokolás). Az anyaghiba tehát olyan kockázat, amelynek következményeit a munkáltatónak viselnie kell egy esetleges munkabaleset bekövetkezte során. Azon körülményt, hogy a szeg feje levált, az alperes sem tette kétségessé, és más olyan okra sem hivatkozott, amely a baleset okozója lehetett. Hivatkozása esetén az alperes ezt bizonyíthatta volna. Ennek hiányában az elsőfokú bíróság helyesen mellőzte a bizonyítékok vizsgálata során az alperes által a peren kívül beszerezett szakvéleményt, és nem volt szükséges munkavédelmi szakértő kirendelése sem.

Az Mt. 167. §-a alapján a munkáltatót objektív felelősség terheli, és a munkavédelmi szabályok megtartottsága nem eredményezi a mentesülését figyelemmel arra, hogy a baleset az ellenőrzési körébe tartozó okból következett be. Erre tekintettel nincs szükség annak vizsgálatára sem, hogy a károkozó körülménnyel előre számolnia kellett-e, illetve az elhárítható volt-e.

A Pp. 164. § (1) bekezdésére figyelemmel a felperes bizonyította az őt ért kár összegét. E körben a rendelkezésre álló bizonyítékokat az elsőfokú bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelően, okszerűen mérlegelte, és helytállóan döntött a felperes vagyoni és nem vagyoni kárigényéről a beszerezett könyvszakértői és orvosszakértői véleményre is tekintettel.

Az elsőfokú bíróság által az azonnali hatályú felmondás jogellenessége tekintetében kifejtett indokokat is osztotta a törvényszék megállapítva, hogy azt a fellebbezés indokolása nem is támadta.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős

ítélet megváltoztatását, az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását, másodlagosan a jogszabályoknak megfelelő, a felperes keresetét elutasító határozat meghozatalát kérte.

Álláspontja szerint az első fokon eljáró bíróság a tényállást helytelenül állapította meg, és a levont jogkövetkeztetése is jogszabálysértő, így azt jogsértően hagyta helyben a másodfokú bíróság. Kérte a perben korábban tett nyilatkozatai figyelembe vételét.

Hivatkozása szerint az eljáró bíróságok álláspontja téves, miszerint a perbeli ügyben a munkáltatónak objektív felelőssége áll fenn. Az Mt. 166. § (1) bekezdéséből a munkáltató objektív felelőssége nem vezethető le. A kártérítési felelősség mentesülési eseteit megállapító törvényi tényállásból viszont a vétkességi alapon álló munkáltatói felelősségre lehet következtetni [Mt. 166. § (2) bekezdés a) pont].

Az Mt. 167. § (1) bekezdés második fordulata szerint nem kell a munkáltatónak megtérítenie azt a kárt, amellyel kapcsolatban bizonyítja, hogy bekövetkezése a károkozás idején nem volt előre látható.

A törvényi rendelkezésekben szereplő „bizonyítja” kifejezésből az következik, hogy a munkáltatói kártérítés jogalapjának megállapítása tekintetében az objektív felelősségi rendszer „áthajlik” a vétkességen alapuló, kimentést nagyobb részt lehetővé tevő felelősségi rendszerbe.

A korábbi szabályozástól eltérően nem a működési kör, hanem az ellenőrzési kör vizsgálandó. A működési kör jogkérdés, az ellenőrzési kör megállapítása viszont szakmai, amelyre a bíróságnak nincs kompetenciája, az szakértői bizonyítást igényel. Ennek mellőzése a bíróságok részéről jogszabálysértő volt.

A másodlagos felülvizsgálati kérelem indokaként hivatkozott az Mt. 166. § (2) bekezdése és 167. § (1) bekezdés rendelkezéseire. E körben az alperes kiemelte, hogy a felperest dokumentáltan megfelelő balesetvédelmi oktatásban részesítette, az általa biztosított megfelelő védőszerelést a munkavállaló használta.

A munkafolyamathoz biztosított szerszám, gép, és szög világszínvonalú. Az alperes nem számíthatott arra, hogy e termékek közül az egyik hibás lehet, és a használata balesetet okozhat. Nem várható el a munkáltatótól, hogy a munkafolyamatoknál használt több ezer szegyet egyenként megvizsgáljon, amely egyébként is laboratóriumi vizsgálatot igényelt volna. Az alperes ellenőrzési kötelezettségét is teljesítette, a felperest megfelelő munkaeszközökkel látta el, nem kellett azzal számolnia, hogy a károkozó körülmény bekövetkezik, és semmi jele nem volt annak, hogy a károkozást valamely többlettevékenységgel kellene elhárítania.

Az MK. 29. számú állásfoglalást figyelembe véve az ellenőrzési kör szűkebb kategória, mint a működési kör, ezért sem alkalmazható korlátozás nélkül az objektív felelősség elve.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban

történő fenntartására irányult.

Álláspontja szerint a felülvizsgálati kérelem nem felelt meg a Pp. 272. § (2) bekezdésének. Az alperes elmulasztotta megjelölni a jogszabályhelyet, amely az érvelése alapján a Pp. 206. §-a lenne. A munkaviszony jogellenes megszüntetésével összefüggő marasztalás vonatkozásában a felülvizsgálati kérelem érvelést nem tartalmaz. A munkáltató kárfelelősségének fennállása vonatkozásában az eljáró bíróságok a jogszabályok helyes alkalmazásával jogszerű döntést hoztak.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint megalapozott.

A Pp. 272. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását mennyiben és milyen okból kívánja. A Pp. 275. § (2) bekezdés szerint a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem, és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül.

A fenti rendelkezések alapján a Kúria a törvényszék ítéletét csak a felülvizsgálati kérelemben előadott, a megsértett jogszabályhely pontos megjelölését is tartalmazó érvelésre tekintettel vizsgálhatta felül.

Az alperes a jogerős ítéletnek az elsőfokú ítéletre is kiterjedő „egészszeni” hatályon kívül helyezését indítványozta, a munkaviszony jogellenes megszüntetésével összefüggésben hozott elsőfokú ítéleti döntést helybenhagyó rendelkezés vonatkozásában azonban érvelést a kérelem nem tartalmazott. Ezért e kereseti kérelem vonatkozásában hozott marasztaló rendelkezés felülvizsgálatára nem kerülhetett sor [Pp. 272. § (2) bekezdés].

Az alperes az érvelésében ugyan előadta, hogy az eljáró bíróságok a bizonyítékokat jogsértően értékelték, és levont jogkövetkeztetésük ezért jogellenes, de a Pp. 206. § (1) bekezdését jogszabálysértésként nem jelölte meg. Ezért a Kúria csak azt vizsgálhatta, hogy a megállapított tényállásból a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott Mt. 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pontja, 167. § (1) bekezdés alapján helyes jogkövetkeztetést vontak-e le.

A felülvizsgálati eljárásban is irányadó - az alperes által sem vitatott tényállás szerint - a felperes egészségkárosodását (jobb szeme sérülését) a munkafolyamat során használt szög levált feje okozta. A baleset a felperest tehát munkavégzés során, azaz a munkaviszonyával összefüggésben érte. Az ezzel okozott kárért az Mt. 166. § (1) bekezdés alapján a munkáltató kárfelelőssége fennáll. E rendelkezés szerint ugyanis a munkáltató köteles megtéríteni a munkavállalónak a munkaviszonnyal összefüggésben okozott kárt. A jogi szabályozás szerint tehát a munkaviszonnyal összefüggésben bekövetkezett - a jogellenességet önmagában

megalapozó - kárért fennálló kárfelelősség megállapításához a károsultnak a károkozó vétkességét nem kell bizonyítania.

A munkáltató kárfelelősség alóli mentesülésénél azonban a törvény olyan kimentési okokat határoz meg, amelyek a felróhatóság érvényesülését biztosítják.

Az alperes munkáltató az Mt. 166. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt kimentési okra hivatkozott. Ezen jogszabályhely alapján akkor mentesül a kárfelelősség alól a munkáltató, ha az ott nevesített feltételek együttesen állnak fenn, vagyis a kárt ellenőrzési körön kívül eső, egyben olyan körülmény okozta, amellyel nem kellett számolnia, és nem volt elvárható, hogy a károkozó körülmény bekövetkezését elkerülje, vagy a kárt elhárítsa. Az eljáró bíróságok azt helytállóan emelték ki, hogy amennyiben a károkozó körülmény a munkáltató ellenőrzési körén belül esik, akkor már a körülmény előreláthatóságát, illetve elkerülését és a kár elháríthatóságát nem kell vizsgálni. Ezért jogszerűen indultak ki elsődlegesen abból, hogy a károkozó körülmény a munkáltató ellenőrzési körén kívül esik-e.

Az ellenőrzési kör arra a körre szorítja a munkáltató kártérítési felelősségét, amelyben lehetősége, egyben kötelezettsége is a károk megelőzése érdekében szükséges intézkedések megtétele. Az ellenőrzési kör alatt minden olyan objektív tény és körülményt érteni kell, amelynek alakítására bármilyen lehetősége volt a munkáltatónak. Az ellenőrzési és a működési kör között átfedés is lehet, azonban a működési körbe azok a körülmények is bele tartozhatnak, amelyekre a munkáltatónak még közvetett ráhatása sincs.

A perbeli esetben a bíróságok megalapozatlanul szűkítették le az ellenőrzési kör vizsgálatát arra a körülményre, hogy a levált szögfej okozta a szemsérülést, és nem tulajdonítottak jelentőséget az adott balesethez vezető munkafolyamatnak. A munkamódszer megválasztása, ahhoz a megfelelő munkaeszköz, anyag, munkavállalói létszám és szakismeret biztosítása ugyanis a munkáltató kötelezettsége, tehát arra befolyása van. Adott esetben mindezek (az adott, faléc fémhez erősítését jelentő munkaművelet veszélyessége, az ehhez használt szög és munkaeszköz, védőfelszerelés megfelelősége) feltárása lett volna szükséges az ellenőrzési kör megállapításához. Ezek vizsgálata nélkül nem lehet állást foglalni arról, hogy a szögfej leválására a munkáltatónak nem volt ráhatása. A kimentési ok fennállásának a bizonyításától az erre hivatkozó alperes nem volt elzárható, ezért jogellenesen mellőzték az eljáró bíróságok erre vonatkozó bizonyítási indítványai teljesítését, valamint a csatolt szakértői vélemény értékelését.

A megismételt eljárásban az alperes által indítványozott bizonyítás lefolytatásának eredményeként azonban nemcsak arról kell állást foglalni, hogy a kárt ellenőrzési körön kívül eső körülmény okozta-e, hanem arról is, hogy e körülménnyel a munkáltatónak nem kellett számolnia, és nem volt elvárható, hogy a károkozó körülmény

bekövetkezését elkerülje, vagy a kárt elhárítsa. Az Mt. 166. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt előrelátás és elvárhatóság hiánya nem a kárra, hanem a károkozó körülményre vonatkozik.

A felperes a 2014. február 4-étől 2014. július 6-áig tartó időszakban elmaradt jövedelemre a jogellenes azonnali hatályú felmondás következményeként jogszerűen tarthat igényt az Mt. 82. § (1) és (2) bekezdés alapján, míg a végkielégítésre a 82. § (3) bekezdés a) pontjára tekintettel. Az elmaradt jövedelem vonatkozásában az elsőfokú bíróság azonban a peresített teljes időszakra egyösszegben számolta a jövedelempótló kártérítési járadékot. Ezért azt a Kúria a 30. sorszám alatt csatolt igazságügyi könyvszakértői vélemény alapján az elsőfokú ítéletben kifejtett érvelésre tekintettel számította az azonnali hatályú felmondás közlésétől a felperes elhelyezkedéséig terjedő időtartamra. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében ugyanis azösszezszerűsége és a számításra vonatkozóan nem nyilatkozott, a jogellenes jogviszony megszüntetése miatt járó elmaradt jövedelem vonatkozásában az elsőfokú ítéletet helybenhagyó jogerős döntést érvelésében nem vitatta.

A felperes 2014. februártól 2014. július 7-éig a könyvszakértői vélemény táblázata alapján 1.577.566 forint bruttósított átlagkeresetre tett volna szert (5 x 303.755 Ft + 58.791 Ft). Ugyanezen időszakban kapott az alperesnél 5.459 forint bruttó keresetet, továbbá álláskeresői járadékot, amelynek bruttósított összege 144.000 forint (szakvélemény táblázat). Megtérült tehát a felperesnél 149.459 forint. Levonásba kell helyezni az elsőfokú ítélet érvelése szerint az Mt. 172. § (1) bekezdés d) pontja alapján a megtakarított kiadásként felmerülő utazással kapcsolatos költség bruttó értékét, amely a szakvélemény táblázata szerint 2014. február hónapban SzJA-val bruttósítva 22.164 forint. Az elérhető 1.577.566 forint bruttósított átlagkeresetből levonásba kell helyezni a 149.459 forint megkeresett bért és bruttósított álláskeresői járadékot, valamint a 22.164 forint utazási költséget, összesen 171.623 forintot. Ezért a felperest 2014. február 4-étől 2014. július 6-áig 1.405.943 forint bruttó összegű jövedelempótló kártérítés illeti meg, valamint a 303.755 forint végkielégítés az azonnali hatályú felmondás jogellenessége folytán. A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletnek azon rendelkezését, amellyel a jogviszony jogellenes megszüntetése miatt járó 1.405.943 forint jövedelempótló kártérítés és 303.755 forint végkielégítés összegét meghaladó marasztaló rendelkezést helybenhagyta, az elsőfokú ítélet e döntésére, valamint a perköltségekre és az illetékviselésre vonatkozó rendelkezésekre is kiterjedően hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a munkabalesettel összefüggésben előterjesztett kártérítési igény vonatkozásában új eljárásra és új határozat hozatalára utasította a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján. Az azonnali hatályú felmondás jogkövetkezményeként megítélt 1.405.943 forint jövedelempótló kártérítés összege és végkielégítés vonatkozásában a Pp. 275. § (3)

bekezdés alapján hatályában fenntartotta, a kártérítési járadék után fizetendő kamatfizetés elsőfokú ítéletben meghatározott középarányos időpontját 2014. április 21-ére változtatta.

A hatályon kívül helyezett rendelkezések vonatkozásában a Kúria a felek felülvizsgálati eljárási költségét és a felülvizsgálati eljárási illetéket a Pp. 275. § (5) bekezdés alapján megállapította.

A hatályában fenntartott rendelkezések vonatkozásában a pervesztes alperes köteles a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján a felperes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási részköltsége viselésére, míg az együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási részilleték fizetési kötelezettsége a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2016. január 27.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró

Dr. Tallián Blanka s.k. bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

Nné

tisztviselő